

> Retouradres Postbus 24037 2490 AA Den Haag

De staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat
dr. J.A. Vijlbrief
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Staatstoezicht op de Mijnen

Bezoekadres

Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag

Postadres

Postbus 24037
2490 AA Den Haag

T 070 379 8400 (algemeen)

F 070 379 8455 (algemeen)

sodm@sodm.nl

www.sodm.nl

Behandeld door

T

Ons kenmerk

OV-8864

Uw kenmerk

Bijlage(n)

Datum 11 oktober 2022
Betreft Aardbeving Wirdum

Hooggeachte heer Vijlbrief,

Met deze brief breng ik u op de hoogte van de eerste analyse van de aardbeving met een sterkte van 3,1 op de schaal van Richter bij Wirdum (gemeente Eemsdelta) op 8 oktober 2022 om 4:17 uur 's ochtends (UTC 02:17:17). Daarnaast wil ik u op de hoogte stellen van hoe het Staatstoezicht op de Mijnen (verder: SodM) u de komende weken verder over de situatie in Groningen zal informeren.

De Wirdum aardbeving

Inwoners van Wirdum en omgeving hebben de beving ervaren als een enorme dreun, waar men van wakker schrok en waarbij de ruiten in de sponningen rammelden. Zij geven aan gevoelens van machteloosheid en hulpeloosheid te ervaren, nu de bevingen nog steeds doorgaan. Ook wordt er een gevoel van wantrouwen ervaren: er wordt gevreesd dat er toch meer gas wordt gewonnen dan is afgesproken. De beving is in grote delen van de provincie Groningen, tot in de stad Groningen, gevoeld. Om 7:35 uur 's ochtends (UTC 05:35:36) trad er een naschok met een sterkte van 1,2 op bij Garrelsw eer.

De maximale grondversnelling gemeten door het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (verder: KNMI) was 0,077 g (75,661 cm/s²) en de gemeten grondsnelheid was 24,20 mm/s. Gezien de zwaarte van de beving (magnitude van 3,0 of zwaarder) heeft de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (verder: NAM) conform artikel 1.3a.9 eerste lid van de Mijnbouwregeling binnen 48 uur een analyse bij SodM aangeleverd. Ik heb deze analyse op 10 oktober 2022 ontvangen.

Wat schrijft NAM in haar 48-uursbrief?

NAM doet in de 48-uursbrief melding van de Wirdum aardbeving en de naschok bij Garrelsw eer. Tevens geeft NAM aan dat de onderzoeksactiviteiten voor de speciale rapportage, met een meer gedetailleerde analyse van de beving, zijn begonnen. Conform artikel 1.3a.9 tweede lid van de Mijnbouwregeling zal deze speciale rapportage binnen twee weken (d.w.z. voor 22 oktober) met SodM en de minister gedeeld worden.

NAM geeft ook aan dat met de bevingen bij Wirdum en het recente cluster bij Uithuizen in augustus-september 2022, het aantal aardbevingen dichtbij de bovengrens van de voorspellingen zit. NAM is op verzoek van SodM al begonnen met een onderzoeksprogramma naar de seismiciteit gedurende de drukvereffeningsfase in Groningen. Een uitgebreide beschrijving van het onderzoeksplan zal deze maand met SodM gedeeld worden. In mijn brief van 1 september 2022 over de halfjaarlijkse rapportage over de seismiciteit in Groningen heb ik aangekondigd het onderzoeksplan met u te zullen delen zodra het gereed is.

Eerste duiding van de beving

SodM heeft de afgelopen drie jaar in haar adviezen voor de operationele strategie reeds vastgesteld dat de huidige bevingen het gevolg zijn van de drukverschillen die zijn ontstaan door de jarenlange gaswinning in het Groningen-gasveld. SodM heeft geconcludeerd dat, naast de reeds ingezette vermindering van de gasproductie, er geen aanvullende mogelijkheden zijn om het aantal bevingen per jaar verder te verlagen.

Normaal gesproken zorgt gaswinning voor drukverlaging. De drukken in het reservoir zijn echter door verschillen in de samenstelling van het reservoirgesteente en door het insluiten van de Loppersumclusters niet meer overal gelijk. De druk in het noorden, waar de winning al enige tijd gestopt is, is daardoor relatief hoog. Het aardgas stroomt van plekken met een hoge druk naar plekken met een lage druk. In het zuiden van het gasveld stijgt de druk zelfs, ondanks dat er nog gas gewonnen wordt. Deze drukvereffening zorgt voor een voorlopig doorgaande drukafname in het noorden van het Groningen-gasveld. Dit veroorzaakt spanningen op breuken in de diepe ondergrond, die tot bevingen kunnen leiden. De drukken in het gasveld worden nu dus niet meer door de huidige gaswinning bepaald, maar door het drukverschil dat door de gaswinning in het verleden in het gasveld is opgebouwd.

Hoe nu verder

In aanvulling op de 48-uursbrief zal NAM binnen twee weken een speciale rapportage over de Wirdum beving aanleveren, waarin meerdere, diepgaandere technische analyses worden uitgewerkt. In deze rapportage moet NAM, volgens artikel 1.3a.9 tweede lid van de Mijnbouwregeling, ook toetsen of het veiligheidsrisico significant afwijkt van de gegevens die zijn verstrekt ter onderbouwing van de operationele strategie. Voor de cluster aardbevingen rond Uithuizen in augustus en september 2022 heeft NAM op 7 oktober 2022 een soortgelijke speciale rapportage bij SodM aangeleverd.

SodM zal de speciale rapportage van de Wirdum beving samen met het rapport over de Uithuizen bevingen beoordelen en u voor 4 november 2022 nader informeren.

Ons kenmerk
OV-8864

Ik hoop u hiermee op dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.
Hoogachtend,

ir. T.F. Kockelkoren, MBA
Inspecteur-generaal der Mijnen